

План рада Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања

Чланови тима:

1. Виолета Огњеновић, педагог – координатор
2. мр Сузана Радовановић Перић, директор школе
3. Ивана Дукић, школски полицајац
4. Небојша Настић, наставник рачунарства и информатике
5. Александра Пашић, наставник психологије
6. Зоран Радовановић, домар
7. Весна Павловић, представник родитеља

Сарадници у реализацији плана:

Ученици, родитељи, савет родитеља, школски одбор, колектив школе, школска управа, правосудни органи, МУП Србије, Центар за социјални рад, Здравствени центар Ваљево...

Делокруг рада:

Безбедност ученика у школи.

Задаци:

- 1) припрема програм заштите;
- 2) информише децу и ученике, запослене и родитеље о планираним активностима и могућности тражења подршке и помоћи од тима за заштиту;
- 3) учествује у обукама и пројектима за развијање компетенција запослених потребних за превенцију и интервенцију у ситуацијама насиља, злостављања и занемаривања;
- 4) предлаже мере за превенцију и заштиту, организује консултације и учествује у процени ризика и доношењу одлука о поступцима у случајевима сумње или дешавања насиља, злостављања и занемаривања;
- 5) укључује родитеље у превентивне и интервентне мере и активности;
- 6) прати и процењује ефекте предузетих мера за заштиту деце и ученика и даје одговарајуће предлоге директору;
- 7) сарађује са стручњацима из других надлежних органа, организација, служби и медија ради свеобухватне заштите деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања;
- 8) води и чува документацију;
- 9) извештава стручна тела и орган управљања.

План рада тима и акциони план за школску 2019/2020. годину

1) Превентивне активности

Табела 1: Превентивне активности акционог плана за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања

Планиране активности		Време реализације	Носиоци активности	Очекивани исход	Евалуатор
1.	Конституисање тима, подела задужења, динамика рада	Септембар 2019.	Директор Тим	Конституисан тим, подељена задужења	Директор
2.	Израда Програма заштите ученика од насиља и Плана рада за школску 2019/2020.	Септембар 2019.	Тим	План и програм рада чини саставни део Годишњег плана рада школе	Директор
3.	Усаглашавање свих школских аката који се тичу заштите и безбедности ученика	Септембар-октобар 2019	Секретар	Усаглашени и доступни свим актерима живота школе: Правила понашања Правилник о правима, обавезама и одговорности ученика Правилник о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика	Директор
4.	Сагледавање безбедносне ситуације у школи	Октобар 2019.	Тим	Одређен ниво безбедности ученика у школи	Директор
5.	Успостављање сарадње са МУП-ом у циљу установљавања процедуре реаговања у случајевима насиља и обавештавања надлежних служби и лица	Октобар 2019.	Тим, Школски полицајац	Постоји списак особа и телефона запослених у МУП-у задужених за контакте	Директор
6.	Дефинисање Правила понашања са ученицима првог разреда	Октобар 2019.	Тим, одељењске старешине свих ученика I раз.	Правила понашања ОЗ	Директор
7.	Дефинисање интерних поступака и процедура у ситуацијама сумње и појаве насиља са дефинисаним улогама и одговорношћу у примени истих	Октобар 2019.	Тим	Усвојени поступци и процедуре у случајевима сумње или појаве насиља, злостављања и занемаривања деце ученика	Директор
8.	Информисање свих интересних група о садржају Правилника о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање	Октобар – новембар 2019.	Одељењске старешине Педагог	Ученици, родитељи и запослени у школи упознати су са Проколом који је доступан преко одељењских старешина, огласне табле и сајта школе	Директор
9.	Трибина поводом Дана борбе против трговине људима	Октобар 2019.	Тим Црвени крст	Ученици знају начине трговине људима и потупке заштите од истих	Директор

Планиране активности		Време реализације	Носиоци активности	Очекивани исход	Евалуатор
10.	Обележавање светског Дана толеранције вршњачком едукацијом	Новембар 2019.	Педагог, УП	Ученици I разреда СМШ не показују дискриминативно понашање	Директор
11.	Тромесечна анализа дежурства ученика и наставника	Новембар 2019.	Тим	Евиденција о дежурству се уредно води	Директор
12.	Безбедност ученика на интернету	Децембар 2019.	Тим ДЗ Ваљево	Нема случаја злоупотребе ученика на интернету	Директор
13.	Трибина за ученике на тему „Понашање које води ка казни“	Јануар 2020.	КПЗ Ваљево, Педагог	Ученици упознати са процедурама поступања у борби са деликвенцијом	Директор
14.	Тромесечна анализа дежурства ученика и наставника	Фебруар 2020.	Тим	Евиденција о дежурству се уредно води	Директор
15.	Домаћи задатак из српског језика и књижевности на тему вршњачког насиља	Март 2020.	Наставник српског језика	Јавни час школе/ читање најбољих радова	Директор
16.	Психолошке радионице за ученике СМШ о мирном решавању сукоба	Април 2020.	Психолог, Тим	Одржана радионица са ученицима I и III разреда	Директор
17.	Вођење евиденције о процени ризика и појавама насиља	Континуирано	Тим	Постоји свеска за вођење евиденције о насиљу у школи	Директор
18.	Осветљавање школског дворишта и обезбеђивање веће покривености дворишта спољашњим видео надзором	Мај 2020.	Директор школе	Школско двориште је осветљено и цело покривено видео надзором; Преглед снимака видео надзор је континуиран	Директор
19.	Тромесечна анализа дежурства ученика и наставника	Мај 2019.	Тим	Евиденција о дежурству се уредно води	Директор
20.	Евалуација рада Тима и извештавање на седници Наставничког већа	Јануар/јун 2020.	Тим	Усвојени извештаји о раду тима	Директор
21.	Мере за унапређивање безбедности ученика у школи	Август 2020.	Тим	Урађен акциони план унапређења рада школе у области појачане безбедности ученика	Директор

2) Интервенте активности према нивоима насиља, злостављања и занемаривања

Установа је дужна да интервенише увек када постоји сумња или сазнање да дете и ученик трпи насиље, злостављање и занемаривање, без обзира на то где се оно догодило, где се догађа или где се припрема. Исти облици насиља, злостављања и занемаривања могу да се појаве на више нивоа, али се разликују у интензитету, степену ризика, учесталости, последицама и учесницима.

Ниво насиља	Интервенција
<p>I</p> <p>Ударање чврга, гурање, штипање, гребање, гађање, чупање, уједање, саплитање, шутирање, прљање, уништавање ствари: омаловажавање, оговарање, вређање, ругање, називање погрдним именима, псовање, етикетирање, имитирање, "прозивање", добацивање, подсмивање, искључивање из групе или заједничких активности, фаворизовање на основу различитости, ширење гласина, неумесно, са сексуалном поруком: добацивање, псовање, ласцивни коментари, ширење прича, етикетирање, сексуално недвосмислена гестикулација, узнемиравајуће позивање, слање узнемиравајућих порука СМС-ом, ММС-ом...</p>	<p>Активности предузима самостално одељењски старешина, наставник, у сарадњи са родитељем, у смислу појачаног васпитног рада са васпитном групом, одељенском заједницом, групом ученика и индивидуално. Изузетно, ако се насилно понашање понавља, ако васпитни рад није био делотворан, ако су последице теже, ако је у питању насиље и злостављање од стране групе према појединцу или ако исто дете и ученик трпи поновљено насиље и злостављање за ситуације првог нивоа, установа интервенише активностима предвиђеним за други, односно трећи ниво.</p>
<p>II</p> <p>Шамарање, ударање, гажење, цепање одела, "шутке", затварање, пљубање, отимање и уништавање имовине, измицање столице, чупање за уши и косу, уцењивање, претње, неправедно кажњавање, забрана комуницирања, искључивање, манипулисање, сплеткарење, ускраћивање пажње од стране групе (игнорисање), неукључивање, неприхватање, манипулисање, искоришћавање, сексуално додиривање, показивање порнографског материјала, показивање интимних делова тела, свлачење, оглашавање, снимање и слање видео записа, злоупотреба блогова, форума и чествовања, снимање камером појединаца против њихове воље, снимање камером насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика...</p>	<p>Активности предузима одељењски старешина, у сарадњи са педагогом, психологом, тимом за заштиту и директором, уз обавезно учешће родитеља, у смислу појачаног васпитног рада. Уколико појачани васпитни рад није делотворан, директор покреће васпитно-дисциплински поступак и изриче меру, у складу са законом.</p>

	Ниво насиља	Интервенција
III	Туча, давлeње, бацање, проузроковање опекотина и других повреда, ускраћивање хране и сна, излагање ниским температурама, напад оружјем, застрашивање, уцењивање уз озбиљну претњу, изнуђивање новца или ствари, ограничавање кретања, навођење на коришћење наркотичких средстава и психоактивних супстанци, укључивање у деструктивне групе и организације, претње, изолација, малтретирање групе према појединцу или групи, организовање затворених група (кланова) које има за последицу повређивање других, завођење од стране ученика и одраслих, подвођење, злоупотреба положаја, навођење, изнуђивање и принуда на сексуални чин, силовање, инцест, снимање насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика, дечија порнографија.	Активности предузима директор са тимом за заштиту, уз обавезно ангажовање родитеља и надлежних органа, организација и служби (центар за социјални рад, здравствена служба, полиција и друге организације и службе). Уколико присуство родитеља није у најбољем интересу ученика, тј. може да му штети, угрози његову безбедност или омета поступак у установи, директор обавештава центар за социјални рад, односно полицију или јавног тужиоца. На овом нивоу обавезни су васпитни рад који је у интензитету примерен потребама ученика, као и покретање васпитно-дисциплинског поступка и изрицање мере, у складу са законом. Ако је за рад са учеником ангажована и друга организација или служба, установа остварује сарадњу са њом и међусобно усклађују активности.

Редослед поступања у интервенцији:

- 1) Проверавање сумње или откривање насиља, злостављања и занемаривања обавља се прикупљањем информација - директно или индиректно;
- 2) Зауостављање насиља и злостављања и смиривање учесника;
- 3) Обавештавање родитеља и предузимање хитних акција по потреби;
- 4) Консултације у установи (одељењски старешина, дежурни наставник, педагог, тим за заштиту, директор, ученички парламент). Уколико у току консултација у установи директор и тим за заштиту, услед сложених околности не могу са сигурношћу да процене ниво насиља, злостављања и занемаривања, као и да одреде мере и активности, у консултације укључују надлежне органе и друге организације и службе: министарство надлежно за послове образовања и васпитања (у даљем тексту: Министарство) - надлежну школску управу, центар за социјални рад, полицију, правосудне органе, здравствену службу и др.
- 5) Мере и активности предузимају се за све нивое насиља и злостављања уз учешће ученика и у складу су са његовим развојним могућностима. Оперативни план заштите сачињава се за конкретну ситуацију другог и трећег нивоа за сву децу и

ученике - учеснике насиља и злостављања (оне који трпе, који чине и који су сведоци насиља и злостављања) и зависи од: врсте и тежине насилног чина, последица насиља по појединца и колектив, броја учесника и сл.

б) Ефекте предузетих мера и активности прати установа (одељењски старешина, тим за заштиту педагог) ради провере успешности, даљег планирања заштите и других активности установе. Установа прати понашање детета и ученика које је трпело и које је извршило насиље и злостављање, али и деце и ученика који су индиректно били укључени (сведоци). Прати се и укљученост родитеља и других надлежних органа, организација и служби. Ефекте предузетих мера прате и надлежне службе Министарства.

Документација, анализа и извештавање

У спровођењу превентивних и интервентних мера и активности установа:

- 1) прати остваривање програма заштите установе;
- 2) евидентира случајеве насиља, злостављања и занемаривања другог и трећег нивоа;
- 3) прати остваривање конкретних планова заштите другог и трећег нивоа;
- 4) укључује родитеља у васпитни рад у складу са врстом и нивоом насиља и праћење ефеката предузетих мера и активности;
- 5) анализира стање и извештава.

Тим за заштиту ученика ће израдити План заштите, према Правилнику о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање („Службени гласник РС“, број 46/19).

Координатор Тима
Виолета Огњеновић, педагог